

Europeisk identitet: Rumänien och Turkiet

En jämförande studie i EU-kommissionens och parlamentets
identitetskonstruktion i samband med
medlemskapsförhandlingarna till EU

Carl Magnus Sjögren
Rasmus Ekstedt

Abstract

Vår uppsats handlar om Turkiets medlemskapsförhandlingar med Europeiska unionen i EU-parlamentet och kommissionen 2011-2012. Mer specifikt handlar den här uppsatsen om den europeiska identitetskonstruktionen som sker inom EU. Vi menar att inom EU-konstrueras konstrueras en identitet genom de så kallade Köpenhamnskriterierna, vilket innefattar de centrala europeiska värdena. Syftet med vår undersökning är därför att studera de argument som är knutna till Köpenhamnskriterierna.. Som en del i vår argumentationsanalys har vi valt att göra en komparativ studie EU-kommissionens framstegsrapportering av Turkiet och Rumänien kandidatur.

Våra slutsatser är att man i huvudsak argumenterar för de politiska kriterierna i samtliga distanser, men att man också konstruerar den andre i parlamentet. Men vi menar att det närmast existerar en dubbelmoral i vår jämförelse med Rumänien, en stat som hade ett flertal likartade problem.

Nyckelord: EU-parlamentet, Turkiets anslutning, EU-kommissionen, tunn- och tjock identitet, köpenhamnskriterierna, europeisk identitet

Antal ord: 8854

Innehållsförteckning

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Undersökningens syfte	1
1.1.2	Avgränsning.....	2
1.1.3	Undersökningens problem och frågeställningar	2
1.1.4	Metod.....	3
1.1.5	Material.....	3
1.1.6	Teori och tidigare forskning	4
2	Den historiska bakgrunden	10
3	Analys	12
3.1.1	Kommissionen om Turkiet	12
3.1.2	Kommissionen om Rumänien.....	14
3.1.3	Likheter mellan Rumänien och Turkiet i kommissionensframstegsrapporter	16
3.1.4	Parlamentet om Turkiet	17
3.1.5	Parlamentet om Rumänien.....	19
4	Slutsats och sammanfattning	21
5	Referenser	24

1 Inledning

1.1 Undersökningens syfte

Turkiet har i drygt 60 år integrerats med Europa, men förhandlingarna med EU inleddes inte förrän 2004.¹ Landet var under kalla kriget knutet till Västeuropa, främst genom NATO men även genom andra mellanstatliga-organisationer såsom Europarådet.² Som Andrea Karlsson framhåller i sitt arbete ”Religionsfrihet och Turkiet och EU-medlemskapsförhandlingarna” i antologin *Mänskliga rättigheter och religion* har den europeiska integreringen av Turkiet har pågått sedan 1950-talet.³ Men trots att det har gått 60 år sedan man först visade intresse för medlemskap, är man ännu inte medlem. Förändringshastigheten av det turkiska samhället har varit långsam och problemen har varit många.⁴

Turkiets medlemskapsförhandlingar har tillskillnad ifrån andra stater varit problematisk. Landet har haft stora problem med mänskliga fri- och rättigheter och skyddet av den kurdiska minoriteten. Landet har misslyckat att uppnå de officiella medlemskapskraven, de så kallade Köpenhamnskriterierna. Man har även varit i konflikt med sitt närområde, stater som Cypern och Grekland. Vi kommer i den här undersökningen att försöka besvara om de misslyckade medlemsförhandlingarna även har att göra med Turkiets religion och kultur. Vi har i den här uppgiften studerat vilken betydelse identiteten har på förhandlingarna mellan EU och Turkiet.

Debatten kring frågan om Turkiets religiösa och kulturella kompatibilitet med europeisk identitet är laddad. Vi vill i vårt arbete studera de argument som används i denna debatt för att försöka göra den överskådlig. Vi menar likt James Toghil att EU skapar en identitet kring de argument man tillämpar emot Turkiet.⁵ Identiteten är konstruerad efter västliga liberala idéer men även kring kulturella och religiösa föreställningar av konservativa parlamentariker i Europaparlamentet.

För att undersöka om Turkiet diskuteras annorlunda har vi valt att göra en jämförande studie med Rumänien, ett land med liknande problem. Syftet med jämförelsen är att använda Rumänien som ett verktyg för att pröva Köpenhamnskriteriernas hållbarhet.

¹ Karlsson, Andrea 2011. s. 209

² Larsson, Åsa 1997. s. 60

³ Karlsson, Andrea. s. 209

⁴ Karlsson, Andrea. s. 209

⁵ Manner, Ian 2002. s. 238-240

Turkiet är ett av de folkrikaste länderna i Europa med 73 miljoner invånare. Det är rimligt att anta att Turkiet med sin betydande folkmängd och omfattande geografiska territorium skulle påverka den europeiska politiska maktbalansen. Turkiet är numera även ett rikt land där medlemskap i EU troligen skulle gynna europeiska grannstater ekonomiskt. ⁶

1.1.2 Avgränsning

I vår analys kommer vi att redogöra för kommissionens och parlamentets identitetskonstruktion i samband med Turkiet och Rumäniens medlemsförhandlingar. Vi har gjort detta val för att få en helhetsuppfattning om EU:s argumentation av Turkiet samt betydelsen av de kulturella och religiösa diskussionerna. Vi jämför med Rumänien för att se om Turkiet har blivit särbehandlade. Vi har avgränsat oss till tre framstegsrapporter skrivna av EU-kommissionen. Vi har också fyra debatter ifrån EU-parlamentet.

1.1.3 Undersökningens problem och frågeställningar

Eftersom Turkiet inte har tilldelats medlemskap under 50 års tid kommer vi i vår undersökning studera om det snarare handlar om ett kompatibilitetsproblem mellan europeisk och turkisk identitet och om Köpenhamnskriteriernas betydelse i en anslutningsprocess.

Vi har gjort den här studien för att besvara hur EU:s institutioner ser på den islamska identiteten som Turkiet för med sig. Vi vill studera Europeisk självbild och dess syn på det muslimska Turkiet. Vi vill studera de argument som man använder för att beskriva orsaker till Turkiets icke-medlemskap. Turkiet är ett land som Europa länge har konstruerat som ”den andre” och som en fiende.⁷ Turkiet hade enligt Åsa Lundgren problem att ansluta sig på grund av att EU var en kristen organisation. Vi har valt bort de ekonomiska argumenten eftersom det är de politiska och kulturella argumenten som har skapat den största kontroversen inom debatten.

Uppsatsens syfte är att studera hur EU framställer Turkiet och den europeiska identiteten. I diskussionen florerar en serie identitetsargument som är värda att studera. Genom att analysera två av de centralaste EU- institutionerna, parlamentet och kommissionen ur ett socialkonstruktivistiskt perspektiv vill vi hitta något som närmast liknar en ”vi och dem”-argumentation. Vår bild på förhand är likt James Toghil att de officiella medlemskriterierna är något tøjbara och bräckliga samt att det snarare vilar ett annat problem över Turkiet.

⁶Schimmelfenning, Fredrik 2011. s. 111

⁷Bjuggren, Hanna 2012. s.1

Frågeställningar

Våra frågeställningar är:

- Är Köpenhamnskriterierna de enda argumenten för ett medlemskap i EU? Vilken betydelse har identiteten för ett EU-medlemskap?

1.1.4 Metod

Vi har i vår undersökning studerat den formella argumentationen kring Köpenhamnskriterierna från kommissionen. Samtidigt har vi studerat de mer informella kulturella och religiösa argumenten som förts i parlamentets debatter.

För att undersöka identitetsargumenten i EU valde vi en jämförande argumentationsanalys. Vi använde denna metod för att få en helhetsbild anslutningsprocessen till EU.

Vi har valt att studera två fall, två stater, som är likartade men som det finns vissa skillnader kring. Syftet är att jämföra de argument som kommissionen och parlamentet har använts om Rumänien och Turkiet för att se skillnader i Europas identitetskonstruktion. Vår arbetshypotes är att det inte råder något större identitetsproblem i fallet Rumänien, men att det för Turkiet finns tydliga motsättningar kring landets religiösa och kulturella identitet.

Med vår kvalitativa studie kommer vi att belysa och analysera de olika argumenten. Istället för att sammanställa alla tänkbara argument kring ett Turkiskt medlemskap i EU, ger en kvalitativ studie oss en mer värdefull och summerande sammanfattning av diskursen.⁸ Vi menar att det finns argument som inte nämns i de formella Köpenhamnskriterierna men som ändå är av högt värde i Turkiets anslutningsprocess.

Metodologiskt kommer vi att sammanställa identitetsargumenten som och eftersom de båda institutionerna kommissionen och parlamentet har olika roller samt syn på frågan får vi en helhetsbild av Turkiets anslutningsprocess under de gångna åren.

1.1.5 Material

Vi jämför debatter och framstegsrapporter från EU-parlamentet och kommissionen om Turkiet under perioden 2011-2012 förda i samband med publiceringen av kommissionens framstegsrapporter med Rumänien. I fallet Rumänien gör vi det samma fast under åren 2002-2004. Parlamentet är en relevant institution att studera eftersom debatterna framförs på ett frispråkigt sätt. Vi använder också EU-kommissionens framstegsrapporter som material i vår argumentationsanalys för Turkiet 2011-2012 och för Rumänien 2002-2004. I framstegsrapporterna redogör kommissionen för ländernas återstående problem till medlemskap. Man kan säga att kommissionen värderar ländernas förhållande till kriterierna.

Vi är medvetna om institutionernas olikheter och att de skiljer sig åt när det kommer till identitetskonstruktion. Detta ser vi inte som ett vidare problem, detta snarare belyser att frågan om turkiskt medlemskap är en komplex fråga som är värdig att studera.

Här vill vi hitta likheter i diskussionen kring EU-medlemskap från kommissionen. Utgångspunkten vi har är att Rumänien beviljades medlemskap men inte Turkiet.

⁸ Esaiasson 2012. s. 237

1.1.6 Teori och tidigare forskning

Vi kommer i det här avsnittet att redogöra för socialkonstruktivismen och viktiga teoretiker för vårt arbete.

Vi har valt att genomföra den här studien med ett socialkonstruktivistiskt perspektiv. Vi kommer att anlägga ett social-konstruktivistiskt perspektiv på frågan om Turkiets anslutning och studera identitetskonstruktion i EU:s olika institutioner. Forskningen kring identitetskonstruktion i Europa är omfattande. Vi har i vårt arbete valt att återge de vi anser vara mest relevanta. Vi har därför valt en serie arbeten som innehåller identitetskonstruktion och socialkonstruktivism.

Vi har inspirerats av C-uppsatsen *Den andre europén*, där samhällsvetaren Hanna Bjuggren beskriver det socialkonstruktivistiska förhållningssättet till vetenskapen samt genomför en för oss liknande studie fast under året 2007. Bjuggren använder likt oss ett socialkonstruktivistiskt perspektiv och studerar på vilket sätt ”jaget” och ”den andre” konstrueras i parlamentets debatter. Hon redogör i sin slutsats för hur turkisk religion, kultur och karaktär använts i plenumdebatter som skiljelinjer mellan det europeiska och det turkiska.⁹

Vi kommer i vår undersökning att använda Delantys modeller som handlar om tunn och tjock identitetskonstruktion. Delanty menar att identitet konstruerad på religion och kultur leder till en starkare gemenskap, något som han kallar för tjock identitetskonstruktion. Tunn identitet är enligt Delanty betydligt och mer bräcklig relativ. Exempel på tunn identitetskonstruktion är företrädesvis liberala idéer om demokrati och mänskliga fri och rättigheter. Genom att applicera Delantys modell ser man internationella samarbeten som betydligt mer hållbarare om de ingås av stater som har en liknande kulturell identitet. Vi kommer att beskriva Delanty närmare i längre fram i vårt teoriavsnitt.¹⁰

Den tyske statsvetaren Alexander Wendt är en av de mest framstående socialkonstruktivisterna och har skrivit om identitet. Han menar på hur ”jagets” identitet konstrueras i relation med ”den andre”. I sin bok ”anarchy is what states makes of it”¹¹ opponerar han mot realismen och menar att alla aktörer har sina egna intressen, konstruerade ur en historisk och kulturell kontext.

Vi har även använt Ingvar Svanbergs antologi *Turkiet- bro eller barriär mellan Europa och Asien* där 6 författare beskriver den turkiska problematiken kring EU-medlemskapet. Statsvetaren Åsa Lundgren menade i sitt arbete ifrån 1990-talet ”Turkiet och EU” att islamofobi är en orsak till att landet inte har gått med i EU. Hon menar i sin text att fortfarande fanns det reservation emot ett turkiskt medlemskap bland kommissionärerna. Lundgrens text använder vi främst i vår bakgrund för att redogöra för den historiska kontexten.

I *Turkiet bro eller barriär* menar Åsa Lundgren på att utanförskapet har gjort att den Turkiska ekonomin har blomstrat. Landet är numera en stark ekonomisk regionalmakt med hög tillväxt.

⁹ Bjuggren, hanna 2012. s. 29

¹⁰ Delanty, gerard 2002. s. 3

¹¹ Wendt, Alexander 1992. s. 392

Tidiga ekonomiska argument gick ut på att framställa Turkiet som ett bidragsland i EU. Då den turkiska staten ökade tillämpningen av den liberala marknadsekonomin som beskrivs i Köpenhamnskriterierna har landet lyckats bygga ekonomin från grunden och blivit skonat från ett bidragsberoende. Landet har sprungit ifrån länder som Grekland och Portugal p.g.a. sin autonoma ekonomi. Rent ekonomisk kan man nuförtiden snarare fråga sig var Turkiet kan göra för EU än vice versa. Parallellt har ju en ekonomisk kris härjat vilket inte varit fördelaktigt reklam för EU och dess finanspolitik¹².

James Toghills uppsats: *“Are the official economic and political obstacles to Turkey's EU accession merely a 'fig leaf' covering real unofficial cultural and religious reservations?”* ledde oss in på ämnet genom hans diskussion om EU:s dubbelmoral i samband med medlemskapsförhandlingarna.

I uppsatsen kritiserar Toghill Köpenhamnskriterierna och beskriver en dubbelmoral. Han menar att det råder en orättvis behandling från EU:s sida kring Turkiets medlemsansökan. Enligt Toghill är det inte i första hand en fråga om inhemsk instabilitet i politiska och ekonomiska frågor som nekar Turkiet. Det är snarare och huvudsakligen en identitetsfråga som hindrar Turkiet ifrån en anslutning. Även Toghill använder Rumäniens anslutningsprocess som jämförelseverktyg. Hans komparativa studie är dock inte så omfattande och inte heller hänvisar han till EU:s institutioner. Toghill använder främst rapporter från Amnesty med syfte att visa på de liknande problem som Turkiet och Rumänien tampats med. Han menar att orsakerna bakom Turkiets misslyckade förhandlingar är identitetsfrågan. De inhemska komplikationerna verkade enligt Toghill inte stå i vägen för Rumänien. Köpenhamnskriterierna är enligt Toghill närmast en rökridå för kulturell och religiös reservation. Vissa länder är europeiska, andra inte. Han menar att de inofficiella argumenten, som till exempel att Turkiet är muslimskt och är av en annan kultur, är de verkliga orsakerna. Enligt Toghill genomfördes förhandlingarna med Rumänien under kort tid, där EU:s institutioner hade överseende med de kvarstående problem som Rumänien brottades med.¹³

Socialkonstruktivism

Nu kommer vi att redogöra för de teorier som vi kommer att använda i vårt arbete. Hanna Bjuggren menar att socialkonstruktivismen är ett förhållningssätt snarare än en teori.¹⁴

Perspektivet avfärdar inte empirisk forskning men tillägnar identiteter och föreställningsvärldar en central betydelse. Aktörers handlande och agerande är skapade och konstruerade efter kulturella omständigheter. God forskning är inte endast att hitta det som finns omkring forskaren.¹⁵

Historisk och kulturell kunskap gör det möjligt för varje individ att konstruera och ge mening åt verkligheten. Socialkonstruktivisten Alexander Wendt förklarar i sitt verk ”Anarchy is what states makes of it”. Wendt protesterar mot realismens föreställning om en värld där allt styr utifrån ett uteslutande intresse, nämligen överlevnad och säkerhet. Socialkonstruktivismen

¹² Lundgren, Åsa. 1997. s. 65

¹³ Toghill, James. s. 31

¹⁴ Hanna Bjuggren, 2012. s. 6

¹⁵ Bjuggren, Hanna 2012. s. 6

menar att intressen eller som Wendt skulle kalla det, identiteter snarare är rekonstruerbara och knutna till aktörers föreställningsvärldar.

Socialkonstruktivismen menar att aktörer konstruerar sin egen verklighet. Fenomen som berg, blommor, hav och så vidare existerar oavsett mänskligheten och kommer att överleva densamma. Men till exempel pengar, mänskliga rättigheter och suveränitet är emellertid saker som är beroende av mänsklighetens existens och konstruerade efter överenskommelser.¹⁶

Socialkonstruktivism och identitet

Inom socialkonstruktivismen har identitetsbegreppet en central roll. Nämnda Alexander Wendt är en av de mest framstående förespråkarna för det socialkonstruktivistiska perspektivet och skriver i artiklen *Collective identity formation and the international state: "Identities are the basis of interests. Actors do not have a 'portfolio' of interest that they carry around independent of social context; instead they define the interest in the process of defining situations"*¹⁷

Vidare beskriver Wendt hur kollektiva identiteter även konstrueras i internationella relationer. Identitet är hela tiden under rekonstruktion. För att överhuvudtaget kunna konstruera en identitet måste man finna en motsats som kan visa skillnader.

Rekonstruktionen är alltså direkt beroende av en motpart. Det är tydliga gränser som skapar ett "vi och dem". Enligt konstruktivismen går det alltså inte att identifiera sig själv, snarare finns identiteten i en motsats vilket då beskriver vad "jaget" inte är. Det är alltså "den andre" som definierar "jaget". Synen gäller följaktligen även på EU- nivå. Där handlar det om att definiera vad som är europeiskt genom att slå fast vad som inte är det. EU identifierar "jaget" genom att titta på "den andre" nämligen Turkiet.¹⁸

Modeller för Europeisk identitet

Forskaren Gerard Delanty lanserar i sin *Models of European Identity; Recording Universalism and Particularism* 4 olika modeller för identitetskonstruktion som han finner i dagens Europa. Vi väljer att använda två.

En av Gerard Delantys modeller för identitetskonstruktion är *moralisk universalism*. Den bygger på moraliska värden som samtliga aktörer inom en gemenskap bör identifiera sig med. I Europas fall utgör värdena humanism, mänskliga fri- och rättigheter.

Dessa värden är starkt förknippade med liberalismens idéer om demokrati och mänsklig tolerans.¹⁹

Den andra modellen som vi kommer att tillämpa är *kulturell partikularism*. I den byggs identitet till stor del från ett gemensamt kulturellt arv. Den europeiska identiteten finns således att hitta i den europeiska kulturhistorien. För Europa innebär kulturell partikularism arvet från antiken och den kristna idétraditionen som avspeglas i litteraturen och filosofin.

¹⁶ Baylis, Smith, Owens. s. 163

¹⁷ Wendt, Alexander 1992. s. 392

¹⁸ Wendt, Alexander 1992. s. 392

¹⁹ Delanty, Gerard. 2002. s. 3

Traditionen ärvs vidare i generationer och ska hela tiden anammas i seder och bruk. Kulturell partikularism reproduceras in i den i den nationella populärkulturen och formar oss med europeiska värden vilket leder till en gemensam identitet. Modellen exkluderar emellertid islam och andra ”ickeeuropeiska” kulturer.

Kulturell partikularism är, enligt Delanty en s.k. tjock identitetskonstruktion. Det innebär att den är starkare och mindre bräckbar än den tunna identitetskonstruktionen. I kulturell partikularism är kultur och religion den stora skillnaden på ”jaget” och “den andre”.²⁰ Moralisk universalism å sin sida är enligt Delanty tunnare, vilket innebär att den är mer bräcklig och flyter över Europas kulturella och religiösa gränser. Den har även kritiserats för att vara ett sätt för Europa att framstå som moralens främsta beskyddare och uppmåla resten av världen som moraliskt understående.

The normative power of Europe

Ian Manner beskriver i sin artikel *Normative Power Europe: A contradiction in terms?* EU som främst en normativ organisation. Han menar att unionens roll främst ligger i att i att sprida europeiska normer. EU:s inflytande ligger i att påverka åsikter och influera stater genom att förespårka värden som de olika medlemstaterna bör ha. Enligt Manner besitter organisationen västerländska normer som är skapta utifrån en historisk och kulturell kontext. Kraven som EU sätter på sina medlemstater formar och pekar ut den riktning som länderna bör ta.²¹

Begreppsdefinition

I det här avsnittet kommer vi att redogöra för viktiga begrepp som kommer ligga till grund för vår undersökning och analys. Vi kommer inleda med att redogöra för Köpenhamnskriterierna, för att sedan prata om europeisk identitet och identitetskonstruktion.

Köpenhamnskriterierna

Köpenhamnskriterierna är EU:s kriterier för medlemskap.²² Dem behandlar de krav som ett medlemskap innebär. Köpenhamnskriterierna

För att en stat ska få tillåtelse att ansöka om EU-medlemskap krävs uppfyllelse av olika politiska, ekonomiska och administrativa krav. De är till för att sätta en agenda för en gemensam europeisk värdegrund. Uppfyller staten kriterierna uppgraderas man till kandidatland och efter följer en tid av anpassning till det europeiska regelverket och uppfyllande av de olika kriterierna. Under tiden sker förhandlingar där staten hela tiden granskas.

1. Politiska

En legitim statsapparat med välfungerande myndigheter som jobbar för statens bästa. Konstitutionellt försvar för förenings och yttrandefrihet, samt oberoende press. Vidare måste staten skrivit under Europakonventionens skydd mot mänskliga rättigheter innehållande

²⁰ Delanty, Gerard. 2002. s.3

²¹ Manner Ian. 2002. s. 238-240

²² EU upplysningen 2013. *Så går ett land med i EU*

medborgarnas möjlighetet samt skydd av nationella minoriteter.

2. Ekonomiska

Krav på en välfungerande marknadsekonomi med konkurrenskraft på den europeiska marknaden. Det kombinerat med ett legitimt fungerande rättsystem med syfta att skydda avtal och äganderätt. Vidare krav på en sund och ansvarfull statligfinanspolitik.

3. Administrativa

Behandlar de förpliktelser som ett medlemskap innebär. Den statliga intentionen och strävan mot de gemensamma europeiska målen, kombinerat av en vilja och en kunskap i jobbet för det europeiska regelverket.

De politiska kriterierna måste vara uppfyllda för att en förhandling ska äga rum. De resterande ekonomiska och administrativa kan drivas framåt under själva förhandlingsprocessen för i slutändan uppfyllas och generera ett medlemsavtal.²³

EU:s identitetspolitik

I det här avsnittet kommer vi att redogöra för den europeiska identitetskonstruerade politiken. Enligt Christiano Bee har EU skapat en europeisk identitet för att motverka de demokratiska problem som finns inom EU.²⁴ Folk anser sig vara långt ifrån beslutsprocesserna nere i Bryssel och Strasbourg.²⁵ Jonas Tallberg menar i sin bok om EU att detta är för att ge medlemsländerna en större känsla av inflytande. Att bli betraktad som europé har framförallt för stater i Central- och Östeuropa varit eftertraktat och var en bidragande orsak till deras ansökan om medlemskap.²⁶

I takt med den europeiska utvidgningen har EU som överstatlig organisation fått större makt och inflytande. Utöver ett samarbete kring handel och fredsfrågor har federalismens vision om ett enat Europa tagit fart för en ökad integrationsprocess. Utvidgningen har på många sätt inneburit att skilda stater har förts närmare varandra och frågan om en europeisk identitet har hamnat på den politiska dagordningen. Främst är det tidiga medlemsländer som har efterlyst en framtid mot ett mer federalistiskt system där stater kan identifiera sig med varandra på flera plan och där känslan av att vara europé ska finnas. Som ansvarig för att konstruera en gemensam identitet är de ledande organen inom EU dvs. kommissionen och parlamentet. Det är emellertid ganska lätt att slå fast dessa institutioners ambitioner är ett mer federalt Europa vilket ytterst skulle ge de en utökad makt.²⁷

Vid ett möte i Köpenhamn 1973 beslutade utrikesministrarna från de då endast nio EU-medlemsländerna att det var i intresse att utarbeta en gemensam identitet. Det var egentligen första gången begreppet europeisk identitet kom på tal. Syftet var främst att uppnå ett ännu bättre samarbete men också att definiera unionens plats i världspolitiken.

²³ EU-upplysningen. 2013.

²⁴ Bee, Christiano, 2008. s. 433

²⁵ Bee, Christiano. 2008, s. 433

²⁶ Tallberg, Jonas s. 34

²⁷ Tallberg, Jonas. s. 34

Som fundament för denna identitet skulle det gemensamma arvet, intressena och den redan uppnådda enigheten stå. Men även att för att bygga vidare på relationerna staterna hade gentemot resten av världen.

Deklarationen uppmanar Europa att värna om kulturell mångfald inom ramen för den europeiska civilisationen. Deklarationen ska frambringa gemensamma värderingar och principer som ska ge Europa en unison identitet.²⁸

Som tidigare nämnts var deklARATIONEN första gången som begreppet europeisk identitet diskuterades på EU-nivå. I enighet med socialkonstruktivismen kan man säga att det var först då som de dåvarande medlemstaterna var tvungna att se sig själva i spegeln och konstruera ramar och identitet mot omvärlden.

Sveriges tidigare ambassadör i Turkiet Erik Cornell menar på Turkiets centrala roll för bildandet av en europeisk identitet. Desto större vilja Turkiet visar mot att ingå i gemenskapen, desto starkare enas den europeiska identiteten. Turkiet har närmast blivit en symbol för det icke-europeiska, en diskussion som enligt socialkonstruktivismen inte skulle existera utan Turkiet. EU reflekteras i Turkiet och ger bilden av dess identitet. Det har inneburit att Europa har blivit förenat med kristendomen, vilket inte heller skulle skett om Turkiet inte bestod av majoritet muslimer.²⁹

²⁸ Declaration on European identity. Elektroniskt hämtad, 2013-05-20.

http://www.cvce.eu/content/publication/1999/1/1/02798dc9-9c69-4b7d-b2c9-f03a8db7da32/publishable_en.pdf

²⁹ Lundgren, Åsa 1997 s. 50

2 Den historiska bakgrunden

Frågan om Turkiets identitet var under lång tid, och är fortfarande, väldigt känslig och provocerande för landet.³⁰ Genom historien har uttalanden från regeringschefer om skillnaderna mellan turkisk och västeuropeisk kulturtradition lett till ansträngda samtal mellan Ankara och Bryssel.³¹

Helmut Kohl uttalade sig i frågan 1987 och menade att Turkiet som är muslimskt inte ska vara med i unionen.³² Detta påverkade relationerna i negativ riktning. Även Nicolaz Sarkozy uppfattades av Turkiet som ett hinder i landets medlemsförhandlingar genom de uttalandena han gjorde emot ett turkiskt medlemskap.³³ De var ofta baserade på kulturella argument och visar på hur uttalanden från regeringschefer kan skada internationella relationer, vilket i det här fallet skapade en barriär mellan Europa och Turkiet.³⁴

Samtidigt har Turkiet länge varit starkt knutet till Västeuropa, åtminstone på det politiska planet. Trots att debatten mellan Turkiet och EU varit känslig har landet varit knutet till andra västliga samarbetsorganisationer. I Nato har Turkiet varit en trogen allierad.³⁵

Europa har dock ur ett längre historiskt perspektiv sett haft en krigisk relation med Turkiet som är arvtagare till Ottomanska riket.³⁶

Ottomanska riket var länge i fiendeställning med Europa. Det hotade Europa med sin expansion västerut. Landet framställdes i den europeiska historieskrivningen som den värsta fienden.³⁷ Intellektuella européer menade att Turkiet befolkades av särskilt grymma människor

Enligt Åsa Lundgren har det ottomanska hotet bidragit till formandet av en gemensam europeisk identitet. I fiendskapet med Turkiet framställdes det vad det innebär att vara europé.

I början av 1900-talet kollapsade det ottomanska riket i mindre små delar. Det var länge osäkert hur Anatolien skulle organiseras. Västmakter uppmuntrade minoriteter i Anatolien att söka självständighet.

Andrea Karlsson menar att nationella minoriteter sågs som ett säkerhetspolitiskt hot av den turkiska ledningen.³⁸ Religiösa grupper som kunde göra anspråk på självständighet trycktes

³⁰ Lundgren, Åsa 1997. s. 62

³¹ the economist, 2012. Will Turkey ever join the EU? <http://www.economist.com/node/17276372>

³² Lundgren, Åsa 1997. s. 62

³³ Carnegie, Hugh 2013-05-19 elektronisk hämtad: <http://www.ft.com/cms/s/0/24ef5caa-7536-11e2-a9f3-00144feabdc0.html#axzz2TkCKwm9W>

³⁴ Carnegie, Hugh 2013-05-19 elektronisk hämtad: <http://www.ft.com/cms/s/0/24ef5caa-7536-11e2-a9f3-00144feabdc0.html#axzz2TkCKwm9W>

³⁵ Lundgren, Åsa 1997. s. 53

³⁶ Lundgren, Åsa 1997 s. 52

³⁷ Lundgren, Åsa 1997 s. 51

³⁸ Akçomak Parto 2006, s. 6

ner och erkändes aldrig som minoriteter. Enligt Lundgren var det mångkulturella ottomanska riket bättre på att respektera sina nationella minoriteters rättigheter än vad Turkiet är.

Förutom den historiska och kulturella problematiken har även Turkiet haft problem med de så kallade Köpenhamnskriterierna. Turkiet har begått stora brott emot sin egen befolkning och haft dåliga relationer med sitt närområde.³⁹ 2002 valdes det islamistiska AK-partiet till regeringsnivå. Detta ledde till en diskussion om Turkiets tidigare kemalistiska sekularism höll på att förändras. Detta är något som framträder i källmaterialet, där parlamentariker beskriver Edrogans intentioner som något negativt för ett framtida medlemskap.⁴⁰

1974 invaderade Turkiet Cypern. Den här aktionen kom att få stora konsekvenser för landets förhandlingar med EU. Man låg i praktiken i konflikt med ett annat EU-land. Turkiet var den enda stat i världen som erkände den turkisk-cypriotiska statsbildningen på norra Cypern.

Enligt Lundgren har det turkiska utanförskapet från EU sina rötter i Islam. I opinionsundersökningar som gjordes under 1990-talet visade det sig att européer var starkt negativa inför ett turkiskt medlemskap medan man inte kände samma missnöje med svensk anslutning.⁴¹ Där var européer snarare välvilligt inställda.

Kommissionen är, när den här uppsatsen skrivs, fortfarande kritisk emot Turkiet. Fortfarande fånglar den turkiska regimen journalister och regimkritiker. Militärens inflytande är fortfarande stort på den turkiska staten. Kritiken kring de godtyckliga lagarna och de demokratiska problemen återstår. Landet har gjort en mängd framsteg men fortfarande återstår en serie problem.

⁴⁰ Barry Madhelen 2011. Debatt om Turkiets framstegsrapport.

⁴¹ Lundgren, Åsa 1997. s. 50

3 Analys

3.1.1 Kommissionen om Turkiet

Vi kommer i det här avsnittet att analysera motargumenten i EU i kommissionens framstegsrapporter 2011-2012 som enligt Delantys teori betraktas som tunna. Vi kommer i detta avsnitt att redogöra för kommissionens argumentation kring ett turkiskt medlemskap.

Enligt Ian Manners teori *the normative power of europe* försöker EU föra över sina värderingar till Turkiet och förbättra Turkiet som stat.⁴² Man försöker påverka Turkiet i en positiv riktning. Som Andrea Karlsson har framhållit i sitt arbete är det i samband med förhandlingarna som EU har som mest inflytande över kandidatländer när det kommer till rättighetsfrågor och att det ligger i deras intressen att till det bästa av deras förmåga försöka förändra dem efter egna ideal.⁴³

Politiska

Enligt kommissionen uppfyller inte Turkiet de politiska Köpenhamnskriterierna. Argumenten som kommissionen framhåller är främst liberala och politiska.

Den turkiska staten brottas med problem att uppfylla de politiska kriterierna, men framhäver att *the normative power of EU* inneburit en succesiv förbättring.

Kommissionen framhåller i sina rapporter att den kurdiska minoriteten idag har större möjligheter att använda sitt egna språk, något som var omöjligt tidigare. Men fortfarande sker politiska rättegångar, inspärningar av oppositionella samt lagar som bör anses tvivelaktiga ur människorättsynpunkt.⁴⁴

Det turkiska samhället har en rad politiska problem som delvis kan härledas till den kurdiska konflikten men också till den turkiska statens oförmåga att ändra sitt samhälle på kort tid.

⁴⁵Många av de problem och argument som kommissionen lyfter fram är kopplade till institutionernas bristfälliga implementering av människorättsfördragen och mänskliga rättigheter. Detta gör att Turkiet inte ännu uppnår kraven i EU:s politiska kriterier.

Vidare finns problem med korruption vilket påverkar landets möjligheter att ge sina medborgare en fungerande rättssäkerhet. Kommissionen lyfter fram Turkiets oförmåga att hindra hatbrott som en orsak till att de inte ännu är redo för ett medlemskap. Man skriver att det är vanligt med våld och mord på homosexuella.

⁴² Manner, Ian. 2002 s. 238-240

⁴³ Karlsson, Andrea 2011 s. 210

⁴⁴ EU-kommissionen 2012. s. 7

⁴⁵ EU-kommissionen 2012, s. 7

I Turkiet sker hedersmord och man lyfter fram tidiga giftemål som ett orosmoment. Kvinnlig representation ligger generellt på en låg nivå. Kommissionen menar att brist på bekämpning av våld mot kvinnor är ett av de stora problemen för landet framöver.⁴⁶

När det kommer till bekämpning av terrorism är kommissionen emellertid på Turkiets sida. Man uppmanar till större samarbete mellan stater för att bekämpa terroristgrupper såsom PKK. Men kommissionen uppskattar inte det inflytande som den turkiska militären har i statsapparaten.

Rapporterna beskriver även hur man från statligt håll gjort offensiver för att tysta regimkritiker och de man anser sprida separatistpropaganda.⁴⁷ Den turkiska staten har utöver det misslyckats med att beskydda och främja sina nationella minoritetsgrupper.

I 2011 års rapport framhåller kommissionen de hot som minoritetsgrupper och religiösa grupper kan utstå om man är öppen med sin religionstillhörighet. Ofta rör det här frågor om språkligt skydd, såsom exempelvis adekvata läroböcker till skolelevorna.

Problem kring barns utbildning är ett genomgående tema i rapporterna. Man menar att det finns stereotypiska framställningar kring kvinnor i skolbarnens läroböcker.

När kommissionen beskriver Turkiets internationella relationer, är det framförallt misslyckande man lyfter fram. Turkiet har inte kunnat upprätta diplomatiska förhållanden med Cypern. Men man arbetar för att förbättra relationerna med Grekland. Det samhälle som kommissionen framställer är ett där som är väldigt traditionalistiskt och där det tar tid att bräcka gamla sedvanor.

Ekonomiska

De ekonomiska kriterierna uppfyller Turkiet. Kommissionen rekommenderar ändå den turkiska staten att fortsätta arbetet mot att upphäva de barriärer som ligger till hinder för handel mellan Turkiet och vissa stater. Några större ekonomiska förbättringar tycks kommissionen inte kräva av Turkiet. Tvärtom beskrivs den turkiska marknaden som spännande och expanderande. Det bestyrks genom uppmuntran mot hur landet klarar sig genom den ekonomiska kris som då härjade och som drabbat närliggande stater i stor utsträckning.

Administrativa

Kommissionen beskriver Turkiet som oförmögna att följa och genomdriva EU:s lagstiftning. Landets normer och regler framställs som starkt nationellt förankrade vilket ligger Turkiet i fatet för implementering av EU:s regler. Den turkiska staten har under 2000-talet gjort fler ändringar i sin lagstiftning för att möta de krav som EU:s administrativa Köpenhamnkriterier kräver. Men rapporterna återkommer hela tiden till en diskussion kring de statliga intentionerna som här bör betraktas som minst lika viktig som själva resultatet.

⁴⁶ Eu-kommissionen 2012. s. 34

⁴⁷ EU-kommissionen 2011. s. 6

3.1.2 Kommissionen om Rumänien

Politiska

EU-kommissionen hänvisar återkommande till att man redan 1997 ansåg Rumänien uppfylla de politiska kriterierna.

Rapporteringen kom i första hand att behandla de intentioner och utvecklingsmöjligheter som den rumänska staten besatt för att stabilisera de institutionerna vars uppgift innebar att garantera demokrati, mänskliga rättigheter samt skydd av minoriteter.

De politiska Köpenhamnskriterierna uppfylls redan enligt EU-kommissionen.

Arbetetsprioriteringen låg främst i att upprätthålla och förstärka via administrativa åtagande strukturen för ett mer demokratiskt och rättvist samhälle.

Exempelvis uppmuntrar och belyser rapporterna de reformer som gjordes kring rättsystemet.

Bl.a. verkställde den rumänska staten en demilitarisering av polisen för att stärka deras offentliga ansvar. Överst på prioriteringslistan låg rättslig bekämpning av den utbredda korruptionen som skapade stor oro inom många områden på dagordningen. I kombination ställdes krav på att uteslutande statlig granskning kring lagstiftning. Bristande reformer och resurser har gjort att utomstatlig inblandning i rättprocesser har förekommit och ansträngt utredningsförloppen.

EU-kommissionen ansåg alltså inte den rumänska staten vara fri från korruption och då vara oförmögna att ha ett rättvist och fungerande rättsystem. Detta beskrevs ha hög politisk prioritering.

2003 organiserade staten således en omfattande granskning av samtliga anställda inom det nationella rättsystemet. Detta var givetvis intentioner som kommissionen uppmuntrade men pekade samtidigt på att det inte primärt ledde till någon förbättring. Orsaker till att effekt uteblev hänvisades till bristande resurser samt att ett förändringsarbete likt det tar tid och snarare bär frukt på sikt.

Vid det laget präglades alltså den rumänska staten av alltjämt begränsad öppenhet och kapacitet. Vidare uppmaningar för framtiden blev att fortsätta stabilisera både lagstiftningen och rättsprocesserna. Här främsta att vidta ytterligare åtgärder för bekämpningen av korruption inom de båda.

EU-kommissionen framhöll vidare att konstitutionella reformer kring informationsfrihet inte genomförts fullt ut, vilket i kombination av korruption hämmade rättsprocesser.

Vidare uppmanades Rumänien till att fortsätta att respektera men samtidigt förstärka skyddet för de mänskliga rättigheterna och minoriteter. Kommissionen berömmar dock de statliga intentioner som innebar framsteg i form av skydd mot barn, men även jämnare förhållande mellan könen. Här omnämns framsteg inrättandet av regler för tydligare strukturer mot människor och utbredd diskriminering. 2003 belyste kommissionen de reformer som antogs i kampen för romernas rättigheter. Ändringar för ökad egendom strukturerades för att upprätthålla de lagliga befogenheter som alla minoriteter ska besitta.⁴⁸

Den rumänska staten påvisade, enligt kommissionen klara sådana intentioner men hänvisade även här de begränsade framstegen till brist i tid och resurser. EU-kommissionen ansåg generellt sett intentionerna goda till att stärka och stabilisera de politiska kriterierna,

⁴⁸ EU-kommissionen, 2003. http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2003/rr_ro_final_en.pdf s.32

utmaningen låg snarare i resurserbrist för verkställande reformer. Utvecklingskurvan betraktades tydligt som uppåtgående.⁴⁹

Ekonomiska

Kommissionens rapportering kring de ekonomiska kriterierna var generellt i positiva ordalag. Runt åren 2002 och framåt beskrevs Rumänien stå inför en fortsatt ekonomisk förändring med en framtid som en väl fungerande marknadsekonomi. Rapporten framhåller krav för tydlig liberal ekonomipolitik som innefattas i kriteriet. Den innehöll bl.a. öppnare marknad, reglering av skatten för jämnare fördelning av resurserna, samt omstrukturering av sektorer med syfte att skydda reformerna. De vidtagna åtgärderna var grundläggande krav för att på sikt överhuvudtaget kunna hävda sig på den mer tuffa europeiska marknaden. I rapporten 2004 bekräftar kommissionen att det skett avsevärda förbättringar för den rumänska ekonomin och att de anses klara de ekonomiska Köpenhamnskriterierna. Strukturereformernas intentioner föll så pass väl ut att kommissionen år 2004 kunde betrakta Rumänien som en konkurrenskraftig marknadsekonomi. De mest betydande råd som gavs för framtiden var fortsatt ekonomisk stabilisering. Främst framhölls statlig avveckling inom näringsområden som gruv-, transport och energisektorn. Privatiseringsprocessen betonades som fundamental i kampen för konkurrenskraftig export av varor och tjänster.⁵⁰

Administrativa

Den rumänska staten beskrevs ha goda intentioner till att följa EU:s gemensamma regelverk. Det rättsliga införandet skedde men i brist på kunskap och resurser i verkställandet. Kommissionens rapport innefattade goda utsikter mot en rumänsk EU-anslutning 2007. Ett EU-anpassat regelverk införlivades i långsam takt, men tillräckligt rimliga framsteg i förhållande till tidsaspekten. Främst nämner kommissionen krav på friare rörlighet av:

1. Varor
2. Tjänster
3. Människor

Men det är tydligt i kommissionens rapporter att goda intentioner till implementering av regelverket fanns. Den enda tydliga begränsningen som rapporterades icke önskvärda utdragningar i det konkreta verkställandet av EU:s regelverk. Men ur ett övergripande perspektiv ansågs intentionerna, viljan och kunskapen finnas till att anamma EU:s administrativa direktiv.⁵¹

⁴⁹ EU-kommissionen 2002. http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2002/ro_en.pdf s.37
EU-kommissionen, 2004. http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2004/rr_ro_2004_en.pdf s. 31

⁵⁰ EU-kommissionen, 2002. http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2002/ro_en.pdf s.51

⁵¹ EU-kommissionen, 2002. http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2002/ro_en.pdf s.126
EU-kommissionen 2003. http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2003/rr_ro_final_en.pdf s.118

EU-kommissionen, 2003. http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2003/rr_ro_final_en.pdf s. 44

EU-kommissionen, 2004. EU-kommissionen, http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2004/rr_ro_2004_en.pdf s. 143

3.1.3 Likheter mellan Rumänien och Turkiet i kommissionens framstegsrapporter

Det är lätt att slå fast att varken Turkiet eller Rumänien är fläckfria. Efter granskning av rapporterna kan man tydligt se att båda ländernas problematik ligger i främst i förhållandet till de politiska Köpenhamnskriterierna.

Politiska

Liknande problem finns i:

- Implementering av minoriteter, främst kurder respektive romer
- Bristande mänskliga rättigheter
- Tveksam rättsäkerhet, med inslag av korruption och orättvisa
- Reformen för marknadsekonomi och ökad konkurrenskraft
- Statliga intentioner för implementering EU:s lagstiftning

Ekonomiska

- Reformen för marknadsekonomi och ökad konkurrenskraft

Administrativa

- Statliga intentioner för implementering EU:s lagstiftning

Den viktigaste skillnaden vi kan hitta är faktumet att Rumänien aldrig tvingats brottas med en väpnad konflikt p.g.a. romerna. För Turkiet har en sådan ägt rum under en lång historisk period vilket leder till en extra dimension i argumentationen.

Den genomförda komparativa studien visar att Köpenhamnskriterierna har att göra med Gerard Delantys modell om moralisk universalism, vilket är en tunn identitetskonstruktion. De kan alltså betraktas som bräckningsbara och står underordnad den tjocka identitetskonstruktion som Delanty utformar i modell om kulturell partikularism.

Grundtesen i redogörelsen kring Turkiet bottnar i att de statliga intentionerna inte är maximerade. Men i rapporten kring Rumänien är tonen godare och mer uppmuntrande. Det är även tydligt att den rumänska målsättningen om medlemskap år 2007 aldrig var särskilt hotat och att kriterierna kan uppnås med tiden.⁵²

Man kan i argumentationen se att det bland EU:s företrädare finns en förhoppning om ett framtida medlemskap för Turkiet. Landets strävan efter ett EU-medlemskap har inneburit förändringar. Man kan argumentera för att viljan till anpassning har bidragit till omfattande konstitutionella reformer och vilket bestyrker Manners teori om EU som normativ makt.

⁵² 2004, kommissionen.

3.1.4 Parlamentet om Turkiet

Under perioden 2011-2012 förde konservativa parlamentariker identitetsfrågan som ett motargument. I huvudsak framhäver dock inte parlamentets parlamentariker religiösa skäl som ett hinder för ett turkiskt medlemskap i de debatter som vi har studerat. Det finns därför möjlighet att återkoppla till kommissionens argumentation som behandlar landets problem att uppnå Köpenhamnskriterierna.

Många politiska grupper argumenterar för ett medlemskap men att det kommer att ske så småningom när landet har uppfyllt de principer som unionen har stipulerat i och med Köpenhamnskriterierna.

Detta ledde till identitetskonstruktioner där alltid Turkiet framstod som oförenlig med den europeiska kulturen och identiteten. Turkiet och Islam framställdes av parlamentarikerna Peter Van Dalen och Barry Madlener som avvikande och hotfull. Dessutom riktades stark kritik emot den turkiska ledningen som ansågs vara moraliskt understående, genom dess samröre med odemokratiska regimer i mellanöstern. Islam frammålades av Peter van Dalen 2011 som ett hot emot den europeiska kulturen (se nedan). Han menade att Turkiets religion inte var kompatibel med den europeiska kulturen, vilket enligt Van Dalen kännetecknas av dess liberala och judisk-kristna kulturarv.⁵³ Följande citat fungerar väldigt väl med Delantys teori om tjock och tunn-identitetskonstruktion. Nedan konstruerar Van Dalen en tjock-identitet, då han gör skillnad på turkisk och europeisk religion och kultur:⁵⁴

Madam President, Turkey's accession to Europe would be one of the greatest historical mistakes ever. We would have a country of 80 million joining us and making claims on the European budget, European decision making and foreign policy. What this would lead to can be seen from Turkey's relations with Hamas, Hezbollah and Iran.

Turkey's accession would have a detrimental effect on integration, too. We are already witnessing that. Prime Minister Erdoğan has recently called on Turkish migrants in Germany to learn Turkish, first and foremost. To me, however, it makes sense that, if you are living in Germany, you should prioritise learning German.

Mr Erdoğan's agenda is that of an Islamic party and, on that point too, the balance would shift if Turkey joined the EU. We would have to deal with millions of people who, unfortunately, are not familiar with the Judeo-Christian fundamentals of Europe and who would want to change them. Let us therefore make sure that the 2010 progress report is the last one. Let us stop these senseless negotiations! A privileged partnership – that would combine the best of both worlds.⁵⁵

Peter van Dalen var kritisk mot turkisk kultur som han ansåg inte förenlig med Europa. Huvudtesen i Van Dalens anförande är att Turkiets muslimska identitet kommer påverka europeisk identitet negativt. Turkiet som är av en annan kulturell identitet, kommer i förlängning att ta beslag på det europeiska makthavandet genom sin stora folkmängd. Det andra argumentet är att Turkiets anslutning skulle innebära ett stort problem. Det tredje argumentet är att den politiska ledningen i Turkiet saknar de europeiska värderingar som är nödvändiga för ett medlemskap. Han framhåller den turkiske premiärministern Edrogans

⁵³ Van Dalen 2012. Debatt om kommissionens framstegsrapport

⁵⁴ Delanty, Gerard 2002. s. 3

⁵⁵ van Dalen, Peter 2012. Debatt om kommissionens framstegsrapport

ledarskap som något negativt, eftersom han menar att Edrojan vill påverka Europa i en negativ islamistisk riktning. Den huvudsakliga påföljden av ett turkiskt medlemskap är att Europa skulle förändras efter islamisk modell och förlora sina europeiska värden och särarter.

Eftersom Turkiet saknar den tjocka europeiska kulturella och religiösa identiteten, kan de inte tillgodogöra sig den tunna. Man ser den turkiska identiteten som något opålitligt, vilket gör dem oförmögna att anamma Köpenhamnskriterierna.

I följande citat beskriver parlamentarikern Barry Madlener sin föreställning att Islam skulle påverka Europa negativt om Turkiet skulle bli medlem i EU. Argumentet är att ett turkiskt medlemskap i EU skulle leda till en befolkningsflyttning, där muslimer skulle flytta till regioner traditionellt bosatta av kristna. Madlener beskriver att han vill bekämpa Islam i Europa, vilket är orsaken till hans fientlighet mot ett turkiskt medlemskap. Madlener vill inte släppa in "den andre" i det kristna Europa. Med ett turkiskt medlemskap skulle Europa islamiseras. Det implicita i det här anförandet är att Presidenten är väldigt förtjust i Islam. Madlener närmast anklagar Madam President för att vara en kulturell och religiösförrädare:

Madam President, Ms Oomen-Ruijten knows that the Dutch Party for Freedom (PVV) wants to combat Islam in Europe. We do not want more islamisation. There is already enough Islam in Europe and a Turkish membership, which you seem so keen to bring about, would result in millions of Turks coming to Western Europe. That would be bad for the Netherlands and I believe it is would be bad for your constituency.⁵⁶

Madleners argument är att Turkiets anslutning skulle påverka integrationen negativt. Premiärminister Edrojan har nyligen uppmanat de turkiska invandrarna i Tyskland att först och främst lära sig turkiska. Huvudargumentet i det här citatet berör integrationen. Madlener påstår att turkar är mindre villiga att anpassa sig efter europeiska språk såsom tyska. Att ha med dessa i unionen skulle påverka unionen negativt.

Fru talman! Vi talar om Turkiet här men premiärminister Recep Tayyip Erdoğan föredrar en turkisk-arabisk union. Turkiet är en nära vän till diktator Mahmoud Ahmadinejad. Turkiet vill inte längre vara ett sekulariserat land. Turkiet ockuperar alltjämt norra Cypern och Turkiet är inte längre vän med Israel. I stället har man valt att stödja det muslimska brödrskapet Hamas. Turkiet betonar i allt högre grad den islamska världen När ska vi sätta stopp för detta hyckleri? Turkiet vill inte ha Europa och Europa vill inte ha islam. Nicolas Sarkozy har redan påpekat det. Angela Merkel har redan påpekat det, och majoriteten av de europeiska medborgarna vill inte heller att Turkiet ska bli medlem i EU. Turkiet har förnedrat sig själv under årtal i utbyte mot pengar från EU och ett löfte om medlemskap. En bakåtsträvande islamsk kultur hör dock inte hemma i Europa. LFru talman! Vi talar om Turkiet här men premiärminister Recep Tayyip Erdoğan föredrar en turkisk-arabisk union. Turkiet är en nära vän till diktator Mahmoud Ahmadinejad. Turkiet vill inte längre vara ett sekulariserat land. Turkiet ockuperar alltjämt norra Cypern och Turkiet är inte längre vän med Israel. I stället har man valt att stödja det muslimska brödrskapet *Hamas*. *Turkiet betonar i allt högre grad den islamska världen*. Premiärminister Recep Tayyip Erdoğan, är du en riktig man eller en undergiven ynkrygg? Hur mycket längre kommer du att fortsätta att förnedra det tu.⁵⁷

⁵⁶ Barry Madlener, 2012. Debatt om Turkiets framsteg.

⁵⁷ Madlener, Barry 2011. Debatt om Turkiets framstegsrapport

Föregående parlamentarikers huvudargument är att Turkiets medlemskap skulle ha stora negativa konsekvenser för den europeiska identiteten. Madlener menar att Turkiets förbindelser med staten Iran gör landet oförenligt med de europeiska värderingarna.⁵⁸

I tidigare nämnda citat framhäver samma EU-parlamentariker att Turkiet inte borde fortsätta eftersöka medlemskap i Unionen. Det finns underförstått att det finns en kulturell barriär som hindrar landet ifrån att ansluta sig.

Tesen i det föregående anförandet är att Europa inte vill ha med Turkiet i EU. Madleners argument är att Turkiet förnedrar sig självt. Detta borde landet upphöra med då han lyfter fram empirisk data som visar på att europeiska medborgare inte ser Turkiet som en önskvärd medlem i unionen. Hans tredje argument är att Edrogan förnedrar sitt eget folk genom att försöka få landet med i unionen.

Madlener framhåller att Turkiets ansökan om ett medlemskap är förgäves eftersom det europeiska politiska systemet inte är intresserad av att de ska gå med.

Det är tydligt att vissa parlamentariker ser Turkiet som ett stort hot mot den europeiska politiska strukturen.

3.1.5 Parlamentet om Rumänien

I det här avsnittet kommer vi att studera de argument som fördes i parlamentet mot Rumänien, en stat som enligt James Toghil hade stora inhemska problem men tilläts gå med ändå.⁵⁹ Vi kommer också att jämföra dessa argument med Turkiet 2011-2012.

I debatten om Rumänien från 2002-2004 beskriver Europaparlamentet Rumäniens anslutningsprocess som positiv, även om man framhäver de problem som staten fortfarande har.

I parlamentet nämns inte Rumäniens religiösa identiteti samband med medlemsförhandlingarna 2002-2004. Rumäniens religiösa identitet tycks inte vara ett problem, och en liknande debatt som finns i parlamentet om Turkiet pågår inte här.⁶⁰ Dock sker argumentation om statens problem, såsom exempelvis minoriteternas rättigheter och trafficking.⁶¹ I argumentationen menar parlamentets ledamöter att staten har genomfört stora förändringar av sitt rättssystem och man gör goda framsteg på flertalet områden. Man är heller inte missnöjd med de framsteg som Rumänien gör. Det finns i debatterna ett starkt och enhälligt stöd för Rumäniens anslutning i parlamentet. Det som framhålls i parlamentet 2003 är framförallt de stora framgångar som landet har haft.⁶²

Utifrån socialkonstruktivismen kan man hävda att Rumänien är en del av den europeiska kulturella och religiösa ”jaget”. Delanty skulle kalla detta för kulturell partikularism alltså,

⁵⁸ Madlener, Barry 2011. Debatt om Turkiets framstegsrapport

⁵⁹ Toghil, James 2012. s. 10-11

⁶⁰ Europaparlamentet. 2003

⁶¹ Europaparlamentet 2003.

⁶² Europaparlamentet 2003.

tjock identitetskonstruktion. Samma kulturella argumentation som i Turkiets fall finns det inte i parlamentet 2002-2004 emot ett rumänskt medlemskap. Detta är en kontrast emot den argumentation som sker i Turkiets medlemskapsförhandlingar 2011-2012.

Det ligger helt klart Turkiet i fatet att dess religiösa och kulturella idétradition inte är kommen ur samma som övriga EU-medlemsstater, nämligen Turkiets bittra historiska fiende Grekland. Relationen mellan EU och Turkiet har och kommer förmodligen alltid färgas av varierande kulturella och religiösa föreställningar. För Turkiet spelar dock de statliga intentionerna underordnad roll då den moraliska identiteten som finns i Köpenhamnskriterierna är bräckliga och mindre betydande än den kulturella som gjutits fast i landet under lång historisk tid och som turkiska staten aldrig kommer kunna anpassa, oavsett reformer. Då kandidaturen för Rumänien inte innehöll religiösa och kulturella identitetsdiskussioner kan man slå fast att de redan var europeiskt och en del i gemenskapen.

Enligt modellen kulturell partikularism var redan Rumänien europeisk under sin kandidatur. Rumäniens väg mot uppfyllandet av de moraliska Köpenhamnskriterierna var alltså kortare då de redan hade den kulturella och religiösa identiteten i ryggen. Vi menar alltså att det råder identitetskonstruktion i både parlamentet och kommissionens fall, men där den sistnämnda bör betraktas som tunn och högst bräcklig. Det är främst i parlamentet som ”vi och dem” konstrueras och skapar en europeisk identitet med Turkiet som jämförelse.⁶³

⁶³ Delanty, Gerard 2002. s. 3

4 Slutsats och sammanfattning

I den här avslutande sammanfattningen kommer vi att besvara våra frågeställningar.

- Är Köpenhamnskriterierna de enda argumenten för ett medlemskap i EU? Vilken betydelse har identiteten för ett EU-medlemskap?

Nej, Köpenhamnskriterierna är inte de enda argumenten för ett EU-medlemskap. Vi menar att identiteten har en betydelse för ett medlemskap till EU. Identitetsargument används i debatten om Turkiet, men på olika sätt. Radikala och extrema åsikter går att hitta i parlamentets argumentation. Identiteter har en betydelse för stater som ska gå med i EU. Identitetsfrågan diskuteras öppet i parlamentet.

Identiteten konstrueras i samband med Turkiets medlemsförhandlingar, då en tydlig motsats blir värderad och en bild av ”den andre” skapas.

Liberala och mindre radikala politiker framhåller europeisk identitet i form av vissa kärnvärderingar, dvs. samma värderingar som det europeiska politiska systemet håller som särskilt viktiga för hur man för den politiska dialogen med ett kandidatland. Dessa värderingar är kopplade till de västeuropeiska politiska idealen såsom exempelvis demokrati, mänskliga fri- och rättigheter samt ett fungerande rättssamhälle som beskrivs i Köpenhamnskriterierna.

Identitetskonstruktionen skiljer sig dock emellan institutionerna. Det är viktigt att poängtera att kommissionen och parlamentet är två skilda institutioner i EU-systemet. Som ledande organ är kommissionen betydligt mer försiktig medan parlamentets diskussioner är mer frispråkiga och har utrymme för mer extrema och radikala framföranden. Likväl konstruerar båda institutionerna en identitet, dock i olika hållbarhet. De icke så kontroversiella representanterna för EU kommissionen väljer att tala om de liberala och tunna moraliska universalistiska identitetskonstruktioner, såsom Köpenhamnskriterierna.

Det huvudsakliga tunna argumentet som används i kommissionens rapporter emot ett turkiskt medlemskap är att de inte följer EU:s normer, det vill säga att de inte anpassar sig tillräckligt väl efter EU:s normativa ideal. EU:s institutioner konstruerar alltså en europeisk identitet i samband med Köpenhamnskriterierna. De skapar en definition av en god stat och en dålig stat. Köpenhamnskriterierna beskriver vad som definierar en medlem i Europeiska unionen. Denna argumentation bidrar till att konstruera en bild av Turkiet.

De europeiska värden som EU med hjälp av sin normativa makt sprider är emellertid komna ur europeisk idétradition. Den i sin tur avspeglar kristendomen och antikens historiska arv vilka är argument som snarare framförs i parlamentet. Man kan backa upp det påståendet med hänvisning mot de riktlinjer som drogs i den europeiska identitetsdeklarationen från 1973. Den innehåller en lång redogörelse om europeiska värden som skulle stå till grund för en gemensam identitet mot resten av världen. Den innefattade även viljan om en gemensam kulturell identitet inom den europeiska ramen.

Den europeiska identiteten kopplas även i flertalet av Europaparlamentets debatter till de gemensamma tunna värderingarna. Många debatter i Europaparlamentet beskriver Turkiet som en stat som har problem med Köpenhamnskriteriernas mål om mänskliga fri- och rättigheter. Man menar exempelvis att Turkiet inte ger något skydd åt minoritetsrättigheter vilket hindrar dem ifrån att söka anslutning i EU. Det finns alltså många anknytningspunkter och överlappande argumentation mellan parlamentet och kommissionen. Kommissionen framhåller den väldigt långsamma reformprocessen i Turkiet som en bärande orsak. De statliga institutionerna tar lång tid på sig att implementera ny lagstiftning. Samtidigt beskriver EU-kommissionen 2002-2004 den rumänska reformprocessen med uppskattande kommentarer samt ger beröm för den rumänska statens goda intentioner. Parallellt blir alltså Turkiet hårt kritiserat på samma punkter som Rumänien även om problemen enligt James Toghill i många fall är likartade.

De religiösa och kulturella identitetsargumenten används emellertid inte i kommissionens rapporter som ett motargument. Det sker dock i parlamentet en konstruktion av "den andre", som även Hanna Bjuggren framhåller i sin C-uppsats. I parlamentet konstruerar ledamöterna Peter van Dale och Barry Mandlener en bild av Turkiet som en främling och som oförenlig med europeiska värden. Det är tydligt att dessa parlamentariker är negativt inställda gentemot islam och den turkiska kulturen. De är aggressiva i sin kritik gentemot Turkiet och konstruerar därmed en tjock identitet, det vill säga en identitet baserad på religion och kultur.

Parlamentarikerna Peter van Dale och Barry Mandlener menar att den islamska religionen är ett hot mot den europeiska identiteten. Dem menar att om Turkiet blir medlem i EU kommer landet att förändra den europeiska identiteten och dess kärnvärderingar efter sin egen turkiska religiösa och kulturella bakgrund. Det är alltså tydligt att det finns en kulturell rädsla inför det turkiska medlemskapet hos dessa parlamentariker. I och med Turkiets eventuella inträde kommer de kristna och judiska fundamenten att bli påverkade av en maktrubning i EU. Man anklagar även Turkiet för att vara moraliskt nedanstående eftersom samröret med Iran och Syrien, stater som tydligt bryter emot de europeiska värdena om den sekulära, demokratiska och liberala staten. Dem definierar sig själva i motsatserna med Turkiet. I diskussioner i parlamentet framställer parlamentariker Turkiet som en kulturellt avvikande stat. Även om grov argumentation är ovanlig, så konstrueras likväl ett "vi och dem".

I vår jämförelse med den rumänska statens har vi noterat att tillskillnad ifrån Turkiet lyfts det inte fram några kulturella och religiösa argument. Vi hävdar likt James Toghill att det finns en dubbelmoral kring Köpenhamnskriterierna. Turkiet har uppenbarligen en större uppförsbacke i sin medlemskapsprocess. Landet har ingått i en integrationsprocess i över 50 år och förändrat sin lagstiftning för att bättre stämma överens med Köpenhamnskriterierna. Genom EU:s normativa makt har man blivit en bättre och stabilare stat. Vi vill alltså inte avfärda Köpenhamnskriterierna lika kraftfullt som Toghill gör. Vi menar att de har betydelse eftersom EU:s normativa makt i kombination med Turkiets kandidatur har gjort landet stabilare och bättre.

Med hänvisning till Gerard Delantys modell om tunn- och tjock identitetskonstruktion menar vi dock att Turkiet främst brottas med ett identitetsproblem. Landet framställs så fort kulturella och religiösa argument framförs som något icke-europeiskt. Rumäniens förhandlingar var å andra sidan uteslutande en formell process där ett medlemskap aldrig var hotat av radikala åsikter och idéströmningar. De ger oss en slutsats om att inhemska problem och tveksamheter spelar roll för synen på ett lands anslutningsprocess. Men det kan aldrig

hindra ett land med förenligt europeisk identitet att accepteras eftersom det i slutändan handlar om religiös och kulturell acceptans.

En reflektion som slår oss är hur EU närmast har väntat ut Turkiet. Köpenhamnskriterierna och EU:s normativa makt har reformerat landet till att skapa stabilare politiskt klimat samt en starkare relation med EU. Men samtidigt har man låtit Turkiet genomgå decennier i väntetid i sin kandidatur vilket har gjort att intresset har svalnat.⁶⁴ Landet har under lång tid orienterat sig mot en europeisk identitet och har blivit matad med den europeiska modellen, vilket har blivit en modell för hur staten ska organiseras. Anammandet av Köpenhamnskriteriernas liberala idéer har trots nekat medlemskap inneburit förbättringar i samhället. Turkiet är det muslimska land som främst står för de europeiska värdena och betraktas som en länk till att sprida fri-och rättigheter till sina muslimska grannländer i den östra regionen.

Avslutningsvis vill vi redogöra för vidare forskning.

Åsa Lundgren menade på 1990-talet att Turkiet går en stark ekonomisk framtid till mötes och att Turkiet snarare har varit befriat från ett bidragsberoende. Det hade varit intressant att studera på vilket sätt europeisk anpassar sig till det kommande turkiska medlemskapet. Frågan är nog snarare om Turkiet själva vill vara med i den europeiska unionen efter en sådan lång väntetid.

Till slut vill vi rikta ett stort tack emot er som har läst vår uppsats. Vi hoppas att ni har haft lika trevligt att läsa den här uppsatsen som vi har haft att skriva den.

⁶⁴Rydén, Daniel. SVD, 2010 ”Turkiet allt längre ifrån EU” <http://www.sydsvenskan.se/varlden/turkiet-glider-allt-langre-ifran-eu/> elektroniskt hämtad.

- Bee, Christiano 2008. *The 'Institutionally Constructed' European Identity: Citizenship and Publici volumes Perspectives on European Politics and Society* Vol. 9, No. 4, 431–450, December 2008
- Baylis, John, Smith, Steve & Owens, Patricia (red.) (2008). *The globalization of world politics: an introduction to international relations*. 4. ed. Oxford: Oxford University Press
- Badersten, Björn & Gustavsson, Jakob (2010). *Vad är statsvetenskap?: om undran inför politiken*. 1. uppl. Lund: Studentlitteratur
- Carnegy, Hugh 2013. *France breaks Turkey's EU-deadlock*. elektronisk hämtad 2013-05-19 <http://www.ft.com/cms/s/0/24ef5caa-7536-11e2-a9f3-00144feabdc0.html#axzz2TkCKwm9W> hämtad 2013-05-19
- Delanty, Gerard 2002. Models of European Identity; Recording Universalism and Particularism 4 Elektroniskt hämtad: 2013-05-20
<http://ehis.ebscohost.com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?sid=ed2c566b-9814-4b6f-a5bf-4496a031a61a%40sessionmgr114&vid=2&hid=101>
- EU-upplysningen 2013. ”Så går ett land med i EU” elektronisk hämtad 2013-04-19 <http://www.eu-upplysningen.se/Om-EU/Medlemskap-och-historik/Sa-gar-ett-land-med-i-EU/>
- Esaiasson, Peter (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik
elektroniskt hämtad 2013-05-20
<http://www.economist.com/node/17276372>
- Lundgren, Åsa 1997. ”Turkiet och Europa” i Svanberg, Ingvar (red.) (1997). *Turkiet: bro eller barriär mellan Europa och Asien*. Stockholm: Arena
- Karlsson, Andrea 2011. Religionsfrihet i Turkiet och EU-medlemskapsförhandlingarna i Turkiet och EU-medlemskapsförhandlingarna i *Mänskliga rättigheter och religion*. 1. uppl. (2011). Malmö: Liber
- Semih Akçomak Saeed Parto, 2006. How “black” is the black sheep compared to all others? Turkey and the EU elektronisk hämtad 2013-05-20
<http://www.merit.unu.edu/publications/wppdf/2006/wp2006-024.pdf>
- Schimmelfenning, Frederik 1993. ”EU Membership Negotiations with Turkey: Entrapped Again” I Thomas, Daniel C. (red.) (2011). *Making EU foreign policy [Elektronisk resurs] : National preferences, European norms and common policies*. hämtad 2013-05-20:
<http://www.palgraveconnect.com.ludwig.lub.lu.se/pc/doi/10.1057/9780230307360>
- Tallberg, Jonas (2010). *EU:s politiska system*. 4. uppl. Lund: Studentlitteratur
- The economist, 2012. Will Turkey ever join the EU?

Wendt, Alexander (1994) Collective Identity Formation and the International State.
American
Political Science Review. Vol 88 no 2 (jun 1994) s 384-396 elektronisk hämtad 2013-
05-20

<http://www.jstor.org/discover/10.2307/2944711?uid=3738984&uid=2129&uid=2134&uid=380326753&uid=380326743&uid=2&uid=70&uid=3&uid=60&sid=21102026435543>

Wendt, Alexander 1992. Anarch is what states make of it: the social construction of power politics. International organization- Vol 46. Nummer 2. sidorna 391-425

elektronisk hämtad 2013-05-19:

http://isites.harvard.edu/fs/docs/icb.topic1188138.files/Week%201/Wendt_1992.pdf

Källmaterial

Europaparlamentet om Turkiet:

Europaparlamentet, 2011. Debatt om Turkiets framstegsrapport .

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bCRE%2b20110308%2bITEM-014%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN>

Europaparlamentet, 2012.. Debatt om Turkiets framstegsrapport.

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bCRE%2b20130417%2bITEM-013%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN>

Europakommissionen om Turkiet

Kommissionen, 2011 . Turkiets framstegsrapport

http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2011/package/tr_rapport_2011_en.pdf

Kommissionen 2012. Turkiets framstegsrapport

http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2012/package/tr_rapport_2012_en.pdf

Europaparlamentet om Rumänien:

Parlamentet, 2002 Enlargement of the Union

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bCRE%2b20020612%2bITEM-005%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN>

Parlamentet, 2003 Progress towards accession by the candidate countries

¹<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bCRE%2b20031105%2bITEM-006%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN>

Parlamentet, 2004. Enlarged Europe and its neighbours

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-%2f%2fEP%2f%2fTEXT%2bCRE%2b20040504%2bITEM-007%2bDOC%2bXML%2bV0%2f%2fEN&language=EN>

Kommissionen om Rumänien:

Commission, 2002. regular report

http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2002/ro_en.pdf

Commission 2003, regular report

http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2003/rr_ro_final_en.pdf

Commission 2004, regular report:

http://ec.europa.eu/enlargement/archives/pdf/key_documents/2004/rr_ro_2004_en.pdf